

Nr 176.

Av herr **Lindhagen**, om ändrade bestämmelser angående äkta makars rätt till avdrag vid taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt.

I nu gällande förordning av den 19 november 1920 angående inkomst- och förmögenhetsskatt förefinnes en mycket stor olikhet i sättet för beräkandet av ortsavdrag för å ena sidan gifta och å andra sidan ogifta inkomsttagare. Dessa senare åtnjuta envar rätt till ortsavdrag vare sig de bilda gemensamt hushåll eller icke, då däremot utav gifta personer allenast den ena parten får åtnjuta samma avdrag så när som på 300 kronor, vilket belopp räknas såsom familjeavdrag; härjämte sammanslås makarnas taxerade belopp, vilket har till följd ännu en ytterligare ökning i beskattningen enligt progressiva skatteskalan. Härigenom uppkommer en i högsta grad orättvis och principiellt oriktig beskattning av äkta makar utan någon som helst berättigad grundorsak.

Följande exempel förtydligar nämnda förhållanden beträffande å ena sidan ogift man och kvinna och å andra sidan äkta makar med respektive samma inkomst som förstnämnda.

Männen taxeras till 6,000 kronor och kvinnorna till 2,000 kronor vardera.

För ogift man blir med tillämpning av dyraste ortsavdrag, 1,200 kronor, dennes beskattningsbara belopp 4,200 kronor och för ogift kvinna 400 kronor. Grundtalen efter 3 procent bliva respektive 126 och 12 kronor, varå inkomstskatt utgår med respektive 220 kronor 50 öre och 21 krona eller tillsammans 241 kronor 50 öre.

Om däremot nämnda man och kvinna äro äkta makar, så skola de taxerade beloppen sammanläggas således summa 8,000 kronor. Från denna summa avdragas: ortsavdraget 1,200 kronor, familjeavdraget 300 kronor samt hälften av dessa avdrags summa eller 750 kronor, tillhopa utgörande 2,250 kronor. Det beskattningsbara beloppet blir då 5,750 kronor, grundtalet 172 kronor 50 öre och inkomstskatten 301 kronor 87 öre, som fördelas på mannen med 226 kronor 37 öre och på hustrun med 75 kronor 50 öre.

Alltså få gift man och kvinna betala 60 kronor 37 öre mer i skatt än de ogifta, varvid är att märka, att den gifta kvinnan får betala 54 kronor 50 öre mer i skatt än den ogifta på 2,000 kronors inkomst.

De anförda exemplen visa tydligt, att sättet för den nu utgående inkomstskattens beräkning är i högsta grad orättvis och motverkar hembildningen. Detta har bland annat till följd att hemmet, det centrala för den mänskliga samlevnaden, blir av sekundär betydelse.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen ville för sin del besluta eller hos regeringen begära förslag till ändring i vederbörande beskattningsförfattning för undanröjande av ovan anförda missförhållanden.

Stockholm den 22 januari 1925.

Carl Lindhagen.